

Asia: VN/8871/2019

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Taustatiedot

Onko vastaaja

järjestö

Vastaajatahon virallinen nimi

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Juha Mikkonen

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Elimäenkatu 27, 00510 Helsinki

juha.mikkonen@ehyt.fi

Viranomaisille: Lausuntovastauksen käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä

-

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

hallitusohjelmassa linjattu sosiaali- ja terveystalouden painopisteen siirtyminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, ennaltaehkäisevään toimintaan sekä perustason palveluiden vahvistamiseen. Päihteistä aiheutuvien haittojen ehkäisy on yksi kaikkein merkittävimpiä kansanterveyskysymyksiä, jota ei voi sivuuttaa sote-uudistuksessa. Päihteistä alkoholi ja tupakka

selittävät suuren osan väestöryhmien välisistä vältettävissä olevista terveys- ja hyvinvointieroista Suomessa.

Päihteistä etenkin alkoholi kuormittaa merkittävästi sosiaali- ja terveydenhuoltoa, lisää sairastavuutta sekä lisää ennenaikaisia kuolemia. Alkoholinkäytöstä aiheutuu Suomessa vuosittain arviolta noin kahden miljardin euron kustannukset. Päihdehaitat näkyvät niin perheissä, työn tuottavuudessa, sosiaali- ja terveydenhuollossa kuin myös turvallisuus- ja järjestyssektorilla. Siksi on tärkeää, että päihdehaittoja ehkäistään yli sektorirajojen ennen kaikkea osana sote-uudistusta. Alkoholihaittoja vähentävät päätökset edistävät sekä yhteiskunnan hyvinvointia että taloudellista tuottavuutta.

EHYT katsoo, että ehkäisevän päihdetyön rooli jää esitysluonnoksessa vähäiseksi, eikä esityksessä käy selväksi millaiset ovat vastuunjaot ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa kuntien ja maakuntien välillä sekä miten sen asema ja resurssit varmistetaan sote-maakunnan puolella. Ehkäisevälle päihdetyölle on suunnattava resursseja sote-maakuntien rakenteessa. EHYT esittää, että lakiin ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) tehdään mahdollisimman pian muutosesitykset niin, että laki velvoittaa kuntien lisäksi myös sote-maakuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamiseen ja järjestöyhteistyöhön omalla vastuualueellaan.

Ihmisten terveys ja hyvinvointi syntyvät pääosin arjen ympäristöissä, joten kuntalaisten elinympäristöllä ja sen toimivuudella, kaupunkisuunnittelulla, varhaiskasvatus-, sivistys-, liikunta- ja kulttuuripalveluilla sekä osallisuuden kokemuksella on siinä suuri rooli. Sote-maakuntien tulee omalta osaltaan toimeenpanna poikkihallinnollista "terveys kaikissa politiikoissa" -ajattelua, jossa sote-maakunnan tasolla tehtävien päätösten terveys- ja hyvinvointivaikutuksia arvioidaan sekä seurataan säännöllisesti.

Ympäristöterveydenhuoltoa voidaan edistää myös sote-maakuntien tasolla ja sen tulisi olla alueellisesti kattavaa, jotta sitä voitaisi onnistuneesti edistää. Lisäksi esimerkiksi tupakkalakiin liittyvä valvonta liittyy vahvasti ihmisten elinympäristöihin ja elintapoihin, minkä takia kontaktipinta kuntien asukkaisiin tulee säilyä. Ympäristöterveydenhuollon tavoitteiden ei siis tule olla erillisiä kuntien hyvinvointia edistävästä työstä, vaan yhteistyön tulee olla toimivaa.

Hyvinvoinnin edistämisen kannalta kriittistä on se, mitä tapahtuu rakenteiden ja eri sektoreiden välillä; kuntien ehkäisevän ja hyvinvointia edistävän työn, sote-maakunnan tuottamien palveluiden ja esimerkiksi järjestöjen toiminnan yhdyspinnoilla. Rakenneuudistuksessa on huolehdittava siitä, että tuen ja palvelujen tarpeessa olevat ihmiset ja perheet tunnistetaan. Kaikilla ei ole voimavaroja tai osaamista hakeutua omatoimisesti palveluiden piiriin ja sairastuminen voi laskea edelleen toimintakykyä. Erityisen heikossa asemassa ovat työttömät, työelämän ulkopuolella olevat, mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivät ihmiset sekä nuoret. Jotta hyvinvointieroja voidaan kaventaa, on huomiota kiinnitettävä rakenteiden yhdyspintoihin, saumattomiin palveluketjuihin ja

niitä edistäviin resursseihin ja rakenteisiin. Rakenteet eivät saa asettaa yksilöitä keskenään eriarvoiseen asemaan.

Sosiaali- ja terveysalan järjestöissä tehdään korvaamatonta työtä suomalaisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja ihmisten osallisuuden lisäämiseksi. Järjestöjen toteuttamat erilaiset kohtaamispaikat ja matalan kynnyksen palvelut toimivat juuri rakenteiden yhdyspinnoilla. Niillä on merkittävä rooli esimerkiksi palveluohjauksen kannalta, ja ne madaltavat kynnystä hakeutua sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Järjestöjen toiminnan jatkoon kannalta ratkaisevaa on se, miten yhteistyö sote-maakuntien, kuntien ja järjestöjen välillä muotoutuu. Sote-maakuntien on tunnistettava alueensa järjestöt ja niiden tekemä työ. Järjestölähtöisen toiminnan avun pitää olla sitä tarvitsevan ulottuvilla.

EHYT esittää lakiin kirjausta, että jokaisessa sote-maakunnassa on virallinen yhteistyöelin sote-maakunnan ja järjestöjen yhteistyölle ja että sote-maakunnat veloitetaan nimeämään vastuutaho järjestöyhteistyöhön. Kuntien ja sote-maakuntien tulee myös jatkossa tukea järjestöjen toimintaa esimerkiksi huolehtimalla järjestöjen avustuksista eri toimialoilla, tarjoamalla järjestöille tiloja ja ohjaamalla kuntalaisia järjestöjen toiminnan piiriin. Palvelujen järjestäjän on huolehdittava myös siitä, että asiakkaat saavat palveluohjauksen yhteydessä tietoa alueen järjestölähtöisestä toiminnasta.

2. Voidaanko esityksellä kehittää pelastustoimen palvelujen saatavuutta, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti? Varmistaako esitys pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergiahyödyt? Jos ei, miten ehdotusta tulisi kehittää?

-

3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Elinvoimainen kansalaisyhteiskunta, järjestöjen kuuleminen ja osallistuminen ovat demokratian edellytyksiä. EHYT pitää tärkeänä, että sote-maakunnan palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa kuullaan nykyistä enemmän palvelunkäyttäjiä. Sosiaali- ja terveysjärjestöt tulee ottaa mukaan sote- ja maakuntauudistuksen suunnitteluun ja toteutukseen sekä valtakunnan että maakuntien tasolla heti uudistuksen alusta lähtien. EHYT esittää, että jokaisessa sote-maakunnassa tulisi olla virallinen yhteistyöelin (esim. järjestöneuvottelukunta) sote-maakunnan ja järjestöjen yhteistyölle ja että sote-maakunnat veloitetaan nimeämään vastuutaho järjestöyhteistyöhön. Yhteistyöelin edistäisi järjestöjen välistä sekä järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyötä, toimisi järjestökentän äänenä ja tukisi järjestöjen integroitumista entistä tiiviimmin mukaan sote-maakunnalliseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Järjestöjen täytyy olla uudistuksessa mukana heti alkuvaiheesta lähtien, kun uudet rakenteet muodostuvat.

Kysymyksiä sote-maakuntalaista

4. Muodostaako sote-maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien sote-maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

-

5. Sote-maakuntalain 6 §:ssä säädetään maakunnan mahdollisuudesta alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä sekä harjoittaa vähäriskistä liiketoimintaa, joka tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Tukeeko ehdotettu sääntely maakunnan itsehallinnon toteuttamista?

-

6. Sote-maakuntalain 5 luvussa säädetään sote-maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

-

7. Sote-maakuntalain 8 luvussa säädetään sote-maakuntien yhteistoiminnasta. Onko siitä esitetty säädettäväksi sote-maakuntien toiminnan ja yhteistyön näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

-

8. Sote-maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti sote-maakuntalakiin ja sote-maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko sote-maakuntien rahoitusmalli ja sote-maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi sote-maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

9. Sote-maakuntalain 3 luvussa säädetään muun ohella sote-maakunnan lainanottovaltuudesta sekä investointien ohjauksesta koko julkisen talouden tasapainon huomioon ottavalla tavalla. Sote-maakunnille siirtyvien toimitilojen hallinnoinnista ei esitetä erikseen säädettäväksi. Turvaako ehdotettu investointien rahoitus- ja ohjausmalli tarpeellisten investointien toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla? Vastauksessa voi ottaa kantaa toimitilojen hallinnoinnin järjestämiseen paikallisella, alueellisella tai valtakunnallisella tasolla.

-

10. Maakuntalain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

11. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

-

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista

12. Muodostaako sote-järjestämislaki tarkoituksenmukaisen yleislain julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle?

-

13. Turvaavatko sote-järjestämislain säännökset sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertaisen saatavuuden?

kyllä pääosin [Päihdepalveluissa yhdenvertaisuus ei ole toteutunut. Tällä hetkellä päihdehuoltojärjestelmä näyttäytyy asiakkaalle monimutkaisena, sirpaleisena ja jäykkärakenteisena, mikä heikentää motivaatiota hakea apua.]

14. Varmistaako laissa esitetty tehtävien määrittely kunnan ja maakunnan osalta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumisen? ”

ei pääosin [Uudistuksessa on huolehdittava sosiaali- ja terveyspalvelujen ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspinnoista ja otettava tässä työssä huomioon sosiaali- ja terveysjärjestöjen työ yhtenä tärkeänä voimavarana.]

15. Turvaako 8 §:n sääntely sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisen riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

16. Onko 12 §:n sääntely ostopalvelujen hankkimisesta ja 12 a §:n sääntely vuokratyövoiman käytöstä tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

-

17. Ovatko 13 §:n mukaiset yksityistä palveluntuottajaa koskevat vaatimukset perusteltuja

-

18. Onko 16 §:n sääntely yksityisen palveluntuottajan alihankinnasta tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

-

19. Onko sote-maakuntien yhteistyöaluetta ja yhteistyösopimusta koskeva 33–36 §:n sääntely kokonaisuudessaan tarkoituksenmukainen?

-

20. Turvaako 37 §:n sääntely kaksikielisten sote-maakuntien yhteistyöstä osaltaan ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden?

-

21. Onko 49 §:n sääntely valmiuskeskuksesta tarkoituksenmukainen ja perusteltu?

-

22. Minkä sote-maakunnan tehtäväksi tulisi säätää ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen tukeminen (31 §) koko maassa?

-

23. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

7 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sote- maakunnassa.

Lakiin tulisi kirjata velvoittavuus seuraavasti: Sote-maakunnan on osaltaan edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä.

Monessa erillislaissa, kuten ehkäisevää päihdetyötä määrittelevässä laissa velvoite on jo määritelty. Lakiin tulisi kirjata terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen velvoite sekä kunnassa että maakunnassa. Lisäksi sote-maakunnalla tulisi olla ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä niiltä osin, kun tämä työ tai sote-maakunnan antama tuki kytkeytyy sosiaali- ja terveystalvueluihin.

10 § Asiakkaiden palvelujen yhteensovittaminen

Lakiin tulisi kirjata: Lisäksi sote-maakunnan on edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamista kunnan ja valtion muiden palvelujen kanssa ja huomioitava järjestöjen auttamistoiminta.

24. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

13. Turvaavatko sote-järjestämislain säännökset sosiaali- ja terveystalvuelujen yhdenvertaisen saatavuuden?

Kyllä pääosin

Päihdepalveluissa yhdenvertaisuus ei ole toteutunut. Tällä hetkellä päihdehuoltojärjestelmä näyttäytyy asiakkaalle monimutkaisena, sirpaleisena ja jäykkärakenteisena, mikä heikentää motivaatiota hakea apua. Päihteidenkäyttäjien kokema syrjintä ja stigma sekä palveluiden selektiivisyys voi estää avun saannin ajoissa. Sote-uudistuksessa tähän tulee kiinnittää huomiota, minkä lisäksi tulee selkeästi mallintaa mitkä päihdepalvelut ovat terveydenhuollon ja mitkä sosiaalihuollon vastuulla. Asiakkaita tulee riittävästi tukea palveluiden saamisessa oikea-aikaisesti.

Sote-integraation (päihde- ja mielenterveyspalvelut) yhteydessä on ratkaistava, mihin osaan palvelujärjestelmää rahapeliongelmiem hoito tulee sijoittumaan ja kuinka siihen liittyvä palveluiden yhdenvertainen saatavuus taataan.

14. Varmistaako laissa esitetty tehtävien määrittely kunnan ja maakunnan osalta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumisen?

Ei pääosin

Esityksen mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu sekä kuntien että sote-maakuntien toimintaan. Sote-maakunnan on toimittava yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Lisäksi sote-maakunnan olisi tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä yhteistyötä muiden sote-maakunnassa toimivien julkisten toimijoiden sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Sote-maakunnan ja sen alueelle kuuluvien kuntien sekä järjestöjen yhteistyön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi on toimittava käytännössä ja vuorovaikutuksen on oltava jatkuvaa. Tämä edellyttää pysyviä yhteistyörakenteita ja riittäviä henkilöstöresursseja hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön 1) sote-maakuntiin ja 2) kuntiin sekä 3) niiden välille.

Uudistuksessa on huolehdittava sosiaali- ja terveystalouden ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspinoista ja otettava tässä työssä huomioon sosiaali- ja terveysjärjestöjen työ yhtenä tärkeänä voimavarana. Järjestöjen toteuttamat matalan kynnyksen palvelut toimivat usein juuri näillä yhdyspinnoilla ja niillä on merkittävä rooli myös palveluohjauksen kannalta.

Sote-maakuntien valtion rahoituksesta n. 1 % perustuisi sote-maakunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimiin (Lakiluonnos sote-maakuntien rahoituksesta 3§). EHYT katsoo, että osuuden tulisi olla suurempi, jotta sote-maakunnissa olisi vahvempi kannuste hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN TOTEUTUMINEN

Ehkäisevän päihdetyön aseman sote-maakuntien rakenteessa tulee olla selkeä. Lausuttavana olevassa hallituksen esityksessä ei käy selväksi millaiset ovat vastuunjaot ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa kuntien ja maakuntien välillä sekä miten sen asema ja resurssit varmistetaan sote-maakunnan puolella.

Hyvinvoinnin edistämisen osa-alueena ehkäisevä päihdetyö on toimeenpantava osana sekä kunnan että maakunnan toimia. Ehkäisevän päihdetyön asema kunnissa on turvattu lailla. EHYT esittää, että lakiin ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) tehdään mahdollisimman pian muutosesitykset niin, että laki velvoittaa kuntien lisäksi myös sote-maakuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamiseen ja järjestöyhteistyöhön omalla vastualueellaan. Uudistuksen edetessä on riski, että ehkäisevä päihdetyö jää huomiotta uudistettavissa rakenteissa.

Tällä hetkellä ehkäisevän päihdetyön toimintatavat kunnissa vaihtelevat suuresti ja osassa niitä on puutteita. Erityisesti aikuisiin suuntautuva ehkäisevä päihdetyö on vähäistä. EHYT ry esittää, että ehkäisevän päihdetyön asema turvataan varmistamalla jokaiseen sote-maakuntaan ehkäisevää päihdetyötä koordinoiva henkilöresurssi. Koordinaattori toimii hyvinvointia edistävän työn ja soten rajapinnassa, yhdistämässä eri sektoreita. Ehkäisevä päihdetyö tulee nähdä kustannuksia merkittävästi säästävänä toimintana, johon on kannattavaa suunnata resursseja. Alueellisen

koordinaattorin tehtävänä on muun muassa hyviksi todettujen mallien levittäminen, ehkäisevän päihdetyön kehittäminen, verkostojen ylläpitäminen ja osallistuminen hyvinvointikertomusten laadintaan ja vaikutusten arviointiin. Huomioitavaa on myös se, että ehkäisevää päihdetyötä tehdään moniammatillisissa työryhmissä, esimerkiksi PAKKA-työ, jolloin sote-maakunnan koordinoiva rooli edesauttaisi merkittävästi kuntien, maakunnan sote-henkilöstön sekä järjestöjen yhteistyötä.

Tulevaisuuden sote-keskuksilla on tärkeä rooli kansalaisten terveyden edistämässä ja siksi myös ennaltaehkäisevää toimintaa on välttämätöntä viedä sote-keskusten tasolle. Päihdeongelmia ja rahapeliongelmiä voidaan ehkäistä varhaisen tunnistamisen ja puheeksioton sekä itsehallinnan menetelmin. EHYTillä on lukuisia malleja ja työtapoja, joita voidaan hyödyntää tulevaisuuden sote-keskusten arjen työssä. Mallit soveltuvat osaksi sosiaali- ja terveyssektorin, hyvinvointialojen, kasvatustalojen ammattilaisten työtä. Sote-keskuksissa hyödynnettävien mallien lisäksi tulisi selvittää mahdollisuutta ”etsivään terveydenhoitoon”, jossa huono-osaisimpia ja useista terveysongelmista kärsiviä kansalaisia, kuten päihteidenkäyttäjiä, pyrittäisiin tavoittamaan myös sote-keskuksen ulkopuolelta. Suomessa on huono-osaisia kansalaisia, joita ei tavoiteta terveyspalveluiden ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden piiriin ilman etsivää työtä ja matalan kynnyksen palveluita.

Ehkäisevä päihdetyö on kuntien toimintaa laajempaa, sillä siihen liittyy monia alueellisia ulottuvuuksia esimerkiksi elinkeinotoiminta, valvonta ja säätely sekä päihteiden saatavuus. Sote-uudistuksessa vastuunjaon kuntien ja maakuntien välillä tulee olla selkeä, alueellisen ehkäisevän päihdetyön tavoitteet hyvin määritellyt ja seurannan tiivistä. Vain hyvät rakenteet mahdollistavat hyvinvointierojen kaventamisen päihteiden käytön ehkäisyn näkökulmasta.

EHYT ry esittää, että hyvinvointi-indikaattoreihin lisätään ehkäisevää päihdetyötä koskevaa indikaattoritietoa, joilla

- a) seurataan, paljonko resursseja on käytetty ehkäisevään päihdetyöhön
- b) mitä niillä on saatu aikaan (esim. kohderyhmien tavoittaminen)
- c) seurataan päihteiden käyttöä ja rahapelihaittoja, sekä niissä tapahtuvia muutoksia.

Nämä ovat indikaattoreita, joilla voidaan perustellusti olettaa olevan yhteys ennaltaehkäisevään työhön ja sen arviointiin. Indikaattoritieto tukee ehkäisevän päihdetyön hyvien ja vaikuttavien käytäntöjen käyttöönottoa. Se auttaa myös ennalta arvioimaan päätösten vaikutuksia väestön hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen, jota tehdään vain harvoissa kunnissa.

EHYT huomauttaa, että esityksessä on huomioitava, mihin osaan palvelujärjestelmää rahapelihaittojen ehkäisy ja rahapeliongelmiin hoito tulee sijoittumaan ja kuinka siihen liittyvä palveluiden yhdenvertainen saatavuus taataan. Nyt tähän ei esityksessä oteta kantaa. Rahapelaamisesta koituvat haitat on huomioitava hyvinvoinnin edistämistyössä sekä indikaattoreissa ja hyvinvointikertomuksissa kunta- että maakuntatasolla. Rahapelaaminen on ollut osa ehkäisevää päihdetyötä koskevaa lakia vuodesta 2015.

Kysymyksiä pelastustoimen järjestämislaita

25. Lain 8 §:ssä ehdotetaan säädettävän pelastustoimen järjestämisen valtakunnallisista tavoitteista. Säännöksessä luetellaan asiat, jotka valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa on määriteltävä. Luettelo ei ole tyhjentävä. Ovatko säännöksessä luetellut kohdat tarkoituksenmukaisia?

-

26. Mikä pitäisi lisätä/mikä pitäisi poistaa?

-

27. Lain 13 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan seuranta- ja arviointivelvollisuudesta. Lisäksi lain 16 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan pelastustoimen omavalvonnasta. Onko sote-maakunnille ehdotettu seuranta-, arviointi- ja omavalvontakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

-

28. Pelastustoimen järjestämislain 5 pykälässä säädetään tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Ovatko säännöksessä esitetyt koottavat tehtävät perusteltuja?

-

29. Mitä kansainvälisessä pelastustoiminnassa hyödynnettäviä erityisresursseja (kalusto, muodostelmat) olisi tarkoituksenmukaista koota jonkun maakunnan/maakuntien hoidettavaksi?

-

30. Mitä kansainvälisen avunannon ja vastaanottamisen edellyttämiä toimintoja (hälyttäminen, varustaminen jne.) olisi tarkoituksenmukaista koota johonkin maakuntaan/maakuntiin ja jos kyllä, mihin maakuntaan/maakuntiin?

-

31. Pelastustoimen järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

32. Muut vapaamuotoiset huomiot pelastustoimen järjestämislaita.

-

Kysymyksiä voimaannanlaista

33. Sote-maakuntien aluejaon pohjana on kuntaperusteinen maakuntajako, josta säädetään voimaannanlain 5 §:ssä. Onko ehdotettu aluejako tarkoituksenmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen näkökulmasta?

-

34. Sote-maakuntarakennelain 3 §:n mukaan maakuntajako toimii nykyiseen tapaan myös muiden valtion aluejakojen perustana. Lisäksi maakuntajako toimii maakuntien liittojen toimialuejaon pohjana. Onko ehdotettu 5 §:n mukainen aluejako tarkoituksenmukainen muun aluehallinnon näkökulmasta?

-

35. Lakiehdotuksessa Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakuntia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava siirtyisivät Etelä-Savosta Pohjois-Savoon. Muutos vaikuttaa sekä sote-maakuntaan että valtion aluejakojen pohjana olevaan maakuntajakoon. Mihin maakuntaan näiden kuntien tulisi kuulua ja mitä vaikutuksia vaihtoehdoilla olisi lausunnonantajan toimintaa:

-

36. Lakiehdotuksessa Uudenmaan maakunnan alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaisi neljä sote-maakuntaa (Itä-Uusimaan sote-maakunta, Keski-Uusimaan sote-maakunta, Länsi-Uusimaan sote-maakunta, Vantaa-Keravan sote-maakunta) sekä Helsingin kaupunki, joka ei kuuluisi mihinkään sote-maakuntaan. Muiden aluejakojen osalta Uudenmaan nykyinen maakunta olisi yksi kokonaisuus. Onko ehdotettu sääntely aluejakojen näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

-

37. Turvaako väliaikaisten toimielinten kokoonpano ja laissa säädetyt tehtävät uudistuksen toimeenpanon (7 - 8 §)?

-

38. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviin liittyvä kuntien ja eräiden kuntayhtymien irtain omaisuus, lomapalkkavelka ja sopimukset siirtyvät sote-maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

-

39. Voimaanpanolain 4 luvussa säädetään kuntien oikeudesta saada valtiolta korvaus uudistukseen liittyvien omaisuusjärjestelyjen aiheuttamista välittömistä kustannuksista sekä korvausmenettelystä. Korvaus kohdistuisi ensisijaisesti kunnille ja kuntayhtymille jääviin omaisuuseriin, esimerkiksi siirtymäajan jälkeen käytöstä poistuvien toimitilojen kustannuksiin. Onko kompensaatiosääntely hyväksyttävä?

-

40. Voimaanpanolain 17 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

-

41. Onko 28 §:n mukainen ulkoistamissopimusten mitättömyyttä koskeva sääntely perusteltu ja turvaako se osapuolten aseman riittävästi?

-

42. Turvaako Kärkullan toiminnan jakamista koskevat ehdotukset sen toiminnan jatkuvuuden sote-
maakuntien toimintana?

-

43. Uudistus tulisi ehdotuksen mukaan voimaan vuoden 2023 alusta. Onko uudistus toteutettavissa
uudistuksessa ehdotetussa aikataulussa?

-

44. Voimaanpanolain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään
muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän
kohdalla, jota kommentoit.

-

45. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Kysymyksiä maakuntien rahoituslaista

-

46. Valtio rahoittaa pääosin perustettavien sote-maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja
terveyspalveluiden ja pelastustoimen rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen
tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

-

47. Valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu lähtökohtaisesti sote-maakuntien
edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain arvioidun
palvelutarpeen muutoksen (7§), kustannustason (hintojen) (8 §), tehtävämuutosten (9 §) sekä
toteutuneiden kustannusten perusteella (10 §). Palvelutarpeen muutoksen osalta esitykseen sisältyy
valtion rahoituksen kasvua osittain hillitsevä tekijä siten, että arvioidusta tarpeen muutoksesta
huomioidaan 80 %:n osuus kolmannesta vuodesta lähtien (36 §). Lisäksi sote-maakunnalla on oikeus
lisärahoitukseen, edellyttäen, että lain 11 §:ssä tarkoitettut edellytykset täyttyvät. Onko sote-maakunnalla
riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

-

48. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen *sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien* rahoituksen
määräytymistekijät (luku 3) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

-

49. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen *pelastustoimen tehtävien* rahoituksen
määräytymistekijät (luku 4) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

-

a) Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2023–2029 esitetty siirtymäaika riittävä?

b) Onko toistaiseksi pysyvä enimmäismuutostasaus kannatettava?

-

51. Valtion rahoitus maksetaan sote-maakunnalle kuukausittain viimeistään kuukauden ensimmäisenä päivänä. Varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa maksetaan molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä (25 §). Sen lisäksi vuoden 2023 rahoituksen tammikuun maksuerästä puolet maksetaan sote-maakunnalle vuoden 2022 joulukuun 1 päivänä (37 §). Onko rahoituksen maksatuksen aikataulu maksuvalmiuden ja kassan hallinnan kannalta tarkoituksenmukainen?

-

52. Maakuntien rahoituslain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

53. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

-

Kuntien rahoitusta koskeva lainsäädäntö

54. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 29 ja 30 §)?

-

55. Ovatko valtionosuuskriteerit sekä niiden painotukset yleisesti ottaen perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta)?

-

56. Kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

57. Muut vapaamuotoiset huomiot kuntien rahoitusta koskevasta lainsäädännöstä.

-

Verolainsäädäntö

58. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

-

59. Verolainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

60. Vapaamuotoiset huomiot verolainsäädännöstä.

-

Maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskeva lainsäädäntö

61. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

-

62. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

-

63. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

-

Uusimaa-laki

64. Turvaako Uudenmaan erillislaki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen alueella yhdenvertaisesti muuhun maahan verrattuna?

-

65. Turvaavatko HUSin lakisääteisiä tehtäviä koskevat säännökset erikoissairaanhoidon järjestämisen sekä yliopistollisen sairaalan tutkimus-, kehittämis- ja opetustehtävät (5 §)?

-

66. Onko terveydenhuollon järjestämismääräyksiin jakautumisesta Uudellamaalla esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti (Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin kaupungin ensisijainen järjestämismääräys, HUSin lakisääteiset tehtävät ja HUS-järjestämismääräys; 4, 5 ja 10 §)?

-

67. Ovatko Helsingin kaupungin talouden eriyttämistä koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia ja riittäviä turvaamaan toiminnan vertailtavuuden muuhun maahan nähden (5 luku)?

-

68. Uusimaa-lain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

69. Vapaamuotoiset huomiot Uudenmaan erillislaista?

-

Yleishallintoa koskevat lait

70. Yleishallintoa koskevien lakien pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

71. Vapaamuotoiset huomiot yleishallintoa koskevasta lainsäädännöstä.

-

Kysymyksiä sote-maakuntarakennelaista

72. Sote-maakuntarakennelaissa säädetään maakuntajaosta, joka toimii myös sote-maakuntien alueiden pohjana. Lisäksi laissa säädetään sote-maakuntien muuttamisesta, joka johtaa myös vastaavalla alueella maakuntajaon muutokseen. Onko esitetty sote-maakuntien ja niiden pohjana olevan maakuntajaon suhde sekä jaon muutosprosessi kriteereineen selkeä ja tarkoituksenmukainen ottaen huomioon maakuntajaon merkityksen muille aluejaoille?

-

73. Pidättekö esitettyjä edellytyksiä sote-maakuntien muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen näkökulmasta? (erityisesti sote-maakuntarakennelain 2, 5 ja 10 §:t)

-

74. Sote-maakuntarakennelain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

75. Muut vapaamuotoiset huomiot sote-maakuntarakennelaista.

-

Maakuntien ohjaus

76. Valtion ohjausta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen järjestämisessä vahvistettaisiin. Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

-

77. Ministeriöt ja maakunta kävisivät vuotuiset neuvottelut, joissa tarkasteltaisiin maakunnan toimintaa ja taloutta toteumatietojen ja ennusteiden näkökulmasta. Lisäksi erilliset ohjausneuvottelut käytäisiin

vuosittain yhteistyöaluekohtaisesti. Onko neuvottelujen tavoite ja käsiteltävä asiakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

-

78. Maakuntien ja valtioneuvoston välille suunnitellaan ministeriöiden ja järjestämistä vastuissa olevien tahojen vuorovaikutukseen perustuvaa aktiivista ohjausta, joka perustuisi avoimeen näkemysten ja tietojen vaihtoon sekä järjestäjien toiminnan ja talouden jatkuvaluonteiseen arviointiin. Onko ohjausmalli uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltu?

-

Uudistuksen vaikutukset

79. Vaikutusten arvioinnissa on kuvattu ehdotuksen keskeiset vaikutukset. Miltä osin vaikutusten arviointia olisi korjattava, tarkennettava tai täydennettävä?

Vaikutukset palveluiden yhteensovittamiseen, ss. 287–288

EHYT huomauttaa, että vaikutusten arvioinnissa on huomioitava mielenterveyspalvelujen ja päihdepalvelujen tarpeen jatkuva lisääntyminen. Hoidon ja palvelujen järjestäminen toiminnallisina, yhteen sovitettuina kokonaisuuksina on tällöin keskeistä. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa yhdyspinnat ovat erityisen tärkeitä, sillä työ tapahtuu pitkissä ketjuissa. Erityisesti tämä korostuu nuorten kohdalla, kouluissa, oppilaitoksissa ja harrastustoiminnassa tehtävässä työssä. Vaikutusten arvioinnissa olisi tällöin tärkeää varmistaa ketjujen saumattomuus.

Kunnissa tehdään ehkäisevää päihdetyötä ja tunnistetaan esimerkiksi päihteiden riskikäyttäjät ja palvelujen tarpeessa olevat ihmiset. Lisäksi kuntien ja seurakuntien toimesta tehdään esimerkiksi etsivää ja löytävää työtä, kuitenkin varsinaiset sote-palvelut tarjotaan maakunnan puolella. Järjestöt tarjoavat monia kohtaavia ja auttavia matalan kynnyksen toimintamuotoja ja palveluita kunnissa ja sote-palveluiden rajapinnassa ja ovat merkittäviä toimijoita muun muassa palveluohjauksen kannalta.

Huomioitava on, että kun mielenterveys- ja päihdeyksiköiden palveluja karsitaan jatkuvasti, on yhä enemmän ihmisiä, joille tarvitaan monipuolisia matalan kynnyksen palveluja ja kohtaavia palveluita juuri yhdyspinnoille. Rakenneuudistuksen yksi suurista haasteista liittyy juuri yhdyspintoihin: uudistuksessa on välttämätöntä varmistaa resursseja koordinointiin ja yhteistyöhön sektoreiden välillä, sekä turvattava auttamistyötä tekevien sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toiminta.

Lapset, nuoret, perheet, ss. 293–294

Vaikutusten arvioinnissa olisi painotettava sitä, että erityisesti siirtymävaiheessa ennen kuin sote-keskusten toiminta käynnistyy, olisi varmistettava yhdyspinnoilla tapahtuvan työn toteutuminen. Tämä tarkoittaa esimerkiksi oppilas- ja opiskelijahuollon tekemää ehkäisevää päihdetyötä. Saumattoman yhteistyön takaamiseksi koulujen ja oppilaitosten opetushenkilöstön kanssa opiskelija- ja oppilashuollon palvelut tulee tarjota myös jatkossa matalan kynnyksen lähipalveluina koulujen ja oppilaitosten yhteydessä eikä fyysisesti irrallaan koulujen yhteydestä.

Vaikutukset hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen, s. 284

Vaikutusten arvioinnissa päihde- ja rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen näkökulma jää vähäiseksi. Päihde- ja rahapeliongelmiin liittyy usein moniongelmaisuutta ja myös läheisten kuormittumista jopa sairastumiseen asti. Esityksessä ei ole arvioitu läheisten/omaisten tuen ja hoidon tarpeita. Palvelukokonaisuuksia ja hoitopolkuja tulee tarkastella laajempina jatkumoina myös terveys- ja sosiaalihuollon rajojen yli. Päihdeongelman ei tule jäädä kapeasti mielenterveysongelman taakse. Vaikutusten arvioinnissa on syytä hyödyntää muun muassa päihde- ja riippuvuusstrategiaa ja ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelmaa. Sosiaali- ja terveysalan järjestöt tulisi ottaa mukaan hyvinvointivaikutusten arviointiin niin kunnissa kuin sote-maakunnissa.

Sote-maakunnan tehtävän ollessa ”tukea kuntia hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tehtävissä sekä huolehtia myös omassa toiminnassaan sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa”, häviää helposti ehkäisevän päihdetyön paikka. Ehkäisevä päihdetyö on kirjattu lakiin (Laki ehkäisevästä päihdetyöstä 523/2015) erityisesti kuntien tehtäväksi. EHYT esittää, että lakiin ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) tehdään mahdollisimman pian muutosesitykset niin, että laki velvoittaa kuntien lisäksi myös sote-maakuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamiseen ja järjestöyhteistyöhön omalla vastualueellaan.

Vaikutukset järjestöihin, s. 310.

EHYT ilmaisee huolensa siitä, miten kuntien ja sote-maakuntien uudet vastuut vaikuttavat sote-keskusten rajapinnassa toimiviin hyte-työtä tekeviin järjestöihin. Tällaisia ovat esimerkiksi päihdeettömät kohtaamispaikat, vertaistukiryhmät ja järjestöjen tarjoama neuvonta. Kun kuntia ei veloiteta tukemaan järjestöjen toimintaa ja sote- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu on siirtynyt sote-maakunnille, ei ole selkeyttä, mikä taho turvaa järjestöjen toimintaedellytykset. Järjestämislaki ei velvoita tai kannusta sote-maakuntia riittävästi integroimaan järjestölähtöistä toimintaa hoiva- ja palveluketjuihin ja aidosti huomioimaan järjestöjen tekemää työtä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen parissa palvelujärjestelmän rinnalla. Soten siirtyessä kunnilta sote-maakunnille osa kunnista saattaa vähentää järjestöavustuksia, jolloin on suuri riski, että joidenkin järjestöjen toiminta lakkaa ja asukkaat jäävät vaille järjestöjen tuottamaa tukea ja toimintaa.

Sote-uudistuksessa täytyy löytää yhtenäinen valtakunnallinen ratkaisu, rahoittaako järjestöjen matalan kynnyksen auttamistyötä jatkossa kunnat vai sote-maakunta, veikkauksen tuotoista myönnettyjen avustusten lisänä. Maakuntien alueella toimivien sote-järjestöjen toimintaedellytyksistä pitää jatkossa huolehtia ja erityisesti siirtymävaiheessa. Näin vahvistetaan ehkäisevää työtä ja asukkaiden osallisuutta.

Järjestöjen toiminnan jatkon kannalta ratkaisevaa on se, miten yhteistyö sote-maakuntien, kuntien ja järjestöjen välillä muotoutuu. Sote-maakuntien on tunnistettava alueensa järjestöt ja niiden tekemä työ. Järjestölähtöisen toiminnan avun pitää olla sitä tarvitsevan ulottuvilla. EHYT esittää lakiin kirjausta, että jokaisessa sote-maakunnassa on virallinen yhteistyöelin sote-maakunnan ja järjestöjen yhteistyölle ja että sote-maakunnat veloitetaan nimeämään vastuutaho järjestöyhteistyöhön. Kuntien ja sote-maakuntien tulisi myös jatkossa tukea järjestöjen toimintaa esimerkiksi huolehtimalla järjestöjen avustuksista eri toimialoilla, tarjoamalla järjestöille tiloja ja ohjaamalla kuntalaisia järjestöjen toiminnan piiriin. Palvelujen järjestäjän on huolehdittava myös siitä, että asiakkaat saavat palveluohjauksen yhteydessä tietoa alueen järjestölähtöisestä toiminnasta.

80. Onko uudistuksen muutuskustannukset tunnistettu ja arvioitu asianmukaisesti?

-

81. Uudistuksesta aiheutuvia ICT:n ja tiedonhallinnan muutuskustannuksia on arvioitu hallituksen esityksen vaikutusarvioinneissa edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-valmistelussa tunnistettujen kustannusarvioiden perusteella. Millaisia tarkennuksia ja täydennyksiä nyt esitettyihin arvioihin tulisi tehdä?

-

82. Näkemyksenne muista mahdollisista ICT- ja digiasioihin liittyvistä vaikutuksista ehdotetussa palvelurakenteessa?

-

a) vuosina 2021-2022?

-

b) vuosina 2023-2024?

-

c) vuodesta 2025 alkaen?

-

a) vuosina 2021-2022?

-

b) vuosina 2023-2024?

-

c) vuodesta 2025 alkaen?

-

85. a) Tulisiko arvionne mukaan sote-maakunnille siirtyviä hankintasopimuksia mitätöitymään järjestämisvastuuta ja ostopalveluja koskevan sääntelyn nojalla?

-

b) jos kyllä, mikä olisi mitätöityvien sopimusten euromääräinen arvo?

-

c) liittyisikö arvionne mukaan mitätöityviin sopimuksiin yksityisille palveluntuottajille hyödyttömiksi jääviä investointeja, mitä nämä välittömät hyödyttömäksi jäävät investoinnit olisivat ja kuinka suurista menetyksistä olisi kyse?

-

Uudistuksen toimeenpanon tuki

86. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntaudistuksen alueelliseen toteutukseen?

-

muuta, mitä?

-

Muut kysymykset

87. Mahdolliset ehdotukset käsitteen ”sote-maakunta” korvaamiseksi jollain muulla käsitteellä.

-

88. Ehdotus sote-maakuntanne nimeksi.

-

89. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

-

90. Muut yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

-

Mikkonen Juha
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry